

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра режисури та хореографії

Затверджено
на засіданні кафедри
режисури та хореографії
факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол кафедри №1 від 28.08.2025 р.)

Завідувач кафедри Федір СТРИГУН

Силабус з навчальної дисципліни

«Сценічна пластика»,

**що викладається в межах ОПП «Хорове диригування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво**

Львів 2025

Назва курсу	Сценічна пластика
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Стефаника, 10
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра режисури та хореографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво
Викладачі дисципліни	Костур Іванна Андріївна – асистент кафедри режисури та хореографії, аспірант кафедри режисури та хореографії
Контактна інформація викладачів	Ivanna.Kostur@lnu.edu.ua
Консультації по дисципліні відбуваються	Адреса кафедри вул. Стефаника, 10. Консультації відбуваються у дні проведення практичних занять (за попередньою домовленістю). Проводяться онлайн консультації, для цього відбувається комунікація через електронну пошту викладача
Сторінка дисципліни	https://kultart.lnu.edu.ua/course/stsenichna-plastyka-op-khorove-dyryhuvannia
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Сценічна пластика» є вибірковою дисципліною для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 025 Музичне мистецтво для ОПП «Хорове диригування», яка викладається в IV семестрі в обсязі 3 кредитів за Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ЄКТС).
Коротка анотація дисципліни	Вивчення курсу «Сценічна пластика» спрямоване на розвиток свідомого володіння тілом як інструментом професійного вираження, зокрема, сценічної свободи, координації, ритмічної організованості, пластичної культури та виразності, необхідних для ефективного диригентського і виконавського жесту. Даний курс є важливою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців з хорового диригування, сприяє формуванню артистизму, сценічної культури та професійної самовиразності.
Мета та цілі дисципліни	Мета дисципліни «Сценічна пластика» полягає в оволодінні основами пластичної культури, усвідомленому використанні руху як засобу художнього вираження, розвитку внутрішньої дії, гармонії між тілом і емоційним станом, формуванні навичок вільного володіння тілом у сценічних умовах. Цілі дисципліни: <ul style="list-style-type: none"> - Оволодіти основами сценічної пластики та виразного руху. - Розвинути тілесну свободу, координацію, відчуття простору та ритму. - Усвідомлено використовувати рух і позу як засіб емоційно-художнього впливу. - Набути навичок пластичної виразності та сценічної присутності. - Вміти створювати цілісний сценічний образ диригента під час виступу.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: <ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамович О., Кудренко А. Сценічна пластика в контексті сучасного акторського мистецтва. Молодий вчений, 2019. № 9. С. 133–136. 2. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів, 2005. 136 с. 3. Гладишева А. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність: навчальний посібник. К: ТОВ Червона Рута-Турс, 2007. 266 с. 4. Горська В., Костур І. Яцеленко А. Плахотнюк О. Естетика виразності Олега Сталінського на українській балетній сцені. Актуальні питання

	<p>розвитку галузей науки: матеріали II Міжнародної наукової конференції, м. Чернігів, 1 грудня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2023. С. 380–382.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Дені П., Дассвіль Л. Всі танці / пер. фр. Г.Богданової, В.Івченко. К.: Музика України, 2015. 336 с. 6. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Другий рік навчання: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018, 416 с. 7. Розін М. Я. Ритміка (Музично-ритмічне виховання): учбово-методичний посібник. Харків: ХДАК, 2004. 76 с. 8. Розін М.Я. Основи сценічного руху. Харків: ХГАК, 2004. 24 с. 9. Сварник Б. В. Поезія фізичного вираження Е. Декру в контексті формування сучасного мистецтва пантоміми. Мистецтвознавство. 2018. № 2. С. 148–153. 10. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: підручник. Київ: Альтерпрес, 2017. №4. 324 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Костур І., Кіптілова Н. Василь Піпаш – біографічний та творчий шлях / І. А. Костур, Н. В. Коптілова. Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство, 2022. Вип. 23. С. 115–123 12. Костур І. Стилiстичні хореографічні особливості гуцульської хореографії / І. А. Костур, У. В. Сеньковська // Global science: prospects and innovations. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2023. Pp. 581-585. 13. Костур І. Сторінки творчості Василя Онуфрійовича Піпаша. Хореографічна культура – мистецькі виміри: збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. Львів: Кафедра режисури та хореографії, Факультет культури і мистецтв, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. Вип. 8. С. 264–272. 14. Кушніренко А. Співаночки мої любі: авторський збірник вокально-хорових творів. Чернівці, 2011. 180 с. 15. Леонтович М. Хорові твори / упор. В. Кузик. Київ: Музична Україна, 2005. 376 с. 16. Стрілецькі пісні для чоловічого та мішаного хорів / упор. В. Пасічник. Львів: Простір-М, 2018. 120 с. 17. Чучман В. Ліричні та жартівливі пісні в обробці для дитячо-юнацького хору. З репертуару вокальної групи «Чорнобривці» Львівського мистецького центру «Веселі черевички». Львів: Растр-7, 2021. 124 с. <p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 18. Координація рухів: види, як розвивати, комплекс вправ для координації. Lifefacker : веб-сайт. URL: https://bit.ly/3ARqVnu 19. Сценічне падіння. Um.co.ua : веб-сайт. URL: http://um.co.ua/3/3-6/3-68771.html
<p>Обсяг дисципліни</p>	<p>Три кредити ЄКТС. Всього 90 годин. З них: 32 години аудиторних практичних занять, 58 годин самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ основні вимоги дисципліни; ✓ зміст та призначення кожної вправи (усвідомленість); ✓ методичні принципи в освоєнні рухової навички; ✓ основи музично-пластичного виховання; ✓ основні навчально-методичні матеріали; ✓ основну термінологію. <p>вміти:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ бути гнучким, рухомим та координованим у часі та просторі; ✓ рухатися музично, ритмічно та в запропонованому характері; ✓ гармонійно взаємодіяти з своїм тілом; ✓ самостійного освоювати будь яку рухову координацію; ✓ імпровізувати у запропонованих обставинах; ✓ бути виразним і переконливим у своїй поведінці на сцені.
Ключові слова	Сценічна пластика, хорове диригування, диригент, рух, ритміка, диригентська пластика, мова тіла, тілесна виразність, сценічна поведінка, психофізика диригента, сценічна присутність, сценічна культура диригента.
Формат курсу	Очний.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти повинні мати розуміння взаємозв'язку руху, музичного фразування та динаміки; розвинене відчуття ритму, темпу, метричної організації музики; уміння узгоджувати рух із музичним матеріалом; знання основ емоційної виразності саморегуляції, комунікації з аудиторією.
Теми	* <i>СХЕМА КУРСУ</i>
Підсумковий контроль, форма	Залік
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Практична демонстрація, пояснення, ілюстрація, самостійне спостереження, розповіді, бесіди, індивідуальні та групові завдання, спільні розробки методичних, технічних та рухових матеріалів, ансамблеві рухові вправи.
Необхідне обладнання	Спеціально підготовлене приміщення, яке обов'язково повинне містити дзеркала на одній стіні, спеціальну підлогу, техніку для відтворення музики.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття: максимальна кількість 40 балів; • самостійна робота: максимальна кількість 20 балів; • контрольні модулі: максимальна кількість 40 балів. <p>Модульний контроль здійснюється протягом семестру у формі практичного показу індивідуальних пластичних етюдів, виконання імпровізаційних завдань та демонстрації групової пластичної композиції у кінці семестру.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість 100 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань використаних джерел, фабрикування джерел, втручання у роботу інших студентів – одні з виявів академічної недоброчесності. Вияви ознак академічної недоброчесності студента є підставою для не зарахування виконаних робіт, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування (модулі). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь</p>

	<p>на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема. План. Короткі тези	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання	Термін виконання
IV семестр					
1-2 тижд., 4 год	Модуль 1. Основи сценічної пластики. Тема 1. Вступ. Мета та завдання дисципліни. Роль пластики у професії диригента. Розвиток особистісних якостей студентів.	Практичні заняття, самостійна робота 6 год	1, 2, 5, 14	Зрозуміти поняття та роль сценічної пластики, як засобу виразності. Оперувати особистісними якостями.	До наступного заняття
3-4 тижд., 4 год	Модуль 1. Основи сценічної пластики. Тема 2. Основи тілесної культури. Робота з можливостями тіла.	Практичні заняття, самостійна робота 8 год	1, 2, 4–6, 8, 9, 11, 13, 14, 15	Оволодіти своїм тілом – постава, дихання, координація, розслаблення.	До наступного заняття
5-6 тижд., 4 год	Модуль 1. Основи сценічної пластики. Тема 3. Ритміка та рух у просторі.	Практичні заняття, самостійна робота 10 год	4, 8–10, 12, 16, 17	Відчутти зв'язок темпу, динаміки, енергетики руху.	До наступного заняття
7-8 тижд., 4 год	Модуль 2. Пластика як інструмент диригента. Тема 4. Виразність диригентського жесту.	Практичні заняття, самостійна робота 6 год	1–7, 14, 15	Створити гармонійний дует жесту та музичного образу.	До наступного заняття
9-10 тижд., 4 год	Модуль 2. Пластика як інструмент диригента. Тема 5. Пластичні етюди на музичний матеріал.	Практичні заняття, самостійна робота 10 год	7, 10, 18, 19	Розвинути вміння імпровізованого руху під музичний супровід.	До наступного заняття
11-12 тижд., 4 год	Модуль 3. Сценічна поведінка диригента. Тема 6. Психофізика сценічної дії.	Практичні заняття, самостійна робота 4 год	3, 6, 10, 16	Зрозуміти зв'язок між тілом, емоціями та свідомістю.	До наступного заняття
13-14 тижд., 4 год	Модуль 3. Сценічна поведінка диригента. Тема 7. Сценічна присутність і комунікація з хором.	Практичні заняття, самостійна робота 4 год	1, 2, 5, 9, 10, 16, 17	Керувати своїм поглядом, поставою і пластикою взаємодії.	До наступного заняття
15-16	Модуль 3. Сценічна	Практичні	1–19	Комплексне	До наступного

тижд., 4 год	поведінка диригента. Тема 8. Підготовка мінісцен: етюдів, фрагментів диригування.	заняття, самостійна робота 10 год		застосування пластичних навичок. Створення мінісцен.	заняття
-----------------	---	---	--	--	---------